

detay

GSÜ İletişim
Fakültesi
Öğrenci Yayını
Nisan 2010
Seksen Bir

HAYALLERİMİN İŞİ

**5187 Sayılı Kanuna Göre
Yayın Sahibi**
Prof. Dr. Ethem Tolga

**Sorumlu Genel
Yayın Yönetmeni**
Prof. Dr. Dilruba Çatalbaş

Yayın Danışmanları
Öğr. Gör. Füsün Özpilgen
Araş. Gör. Özgürol Öztürk

Genel Yayın Yönetmeni
Pınar Yurtsever

Yazı İşleri Kurulu
Ceyda Ulukaya
Eda Günay
Seda Nur Çınar

Muhabirler
Aydan Selek
Deniz Güneli
Denizcan Kabaş
Duygu Yıldırım
Ece Acır
Emre Toraman
Fulya Korkan
Irmak Erdoğan

Mehmet Akın
Murat Özkılıç
Nesrin Uysal
Özgür Erdem Uzun
Seda Tezcan
Ulaş Manazoğlu

Tasarım ve Uygulama
Barış Çelik
İrem Kahyaoğlu
Sercan Özen

Baskı: Punto Baskı Çözümleri
Tel: 0 212 231 30 67 – 68

Adres:
Galatasaray Üniversitesi
Çırağan Cad. No: 36
Ortaköy 34357 İstanbul

Tel: 0 212 227 99 64
0 212 227 44 80 / 554
Faks: 0 212 227 51 48
0 212 259 42 64

e-posta: gsudetay@gmail.com

(Yerel Süreli Yayın)
ISSN 1304 – 723X

Editör'ün notu

Merhaba arkadaşlar,

Bu sayıda da dolu bir içerikle karşınızdayız. Detay'ı hazırlayan yazı işleri ekibi olarak, mezun olmasına birkaç ay kalan bizlerin sıkıntılarını ele aldık. Konuyu biraz araştırınca büyük bir çoğunluğun aynı sıkıntıları paylaştığını gördük.

Eyvah, mezun oluyorum! Sektördeki çetin çalışma koşulları, mezuniyet heyecanı, master başvuruları, işsizlik, belirsizlik psikolojisi derken meseleyi enine boyuna inceledik.

Kampüs sayfalarında okulumuzdaki tarihi binalara biraz daha dikkatli baktık; malumatfuruşluk yaptık. Tekel eylemini ve Elbruz Bilge davasını da unutmadık.

Garipçe Köyü'nün gittikçe garipleşen hikayesini konu ettik. Nefretle

gerçekleştirilen eylemlerin suç olduğunu yüksek sesle olmasa bile yazıyla dile getirmek istedik.

Kültür-sanat sayfalarında çekik gözlü kadim dostlarımız Japonları ve Türkiye'de Japon Yılı etkinliklerini ele aldık. Altın Ayı Ödüllü Semih Kaplanoğlu'nu ve sinemasını inceledik.

Nanik sayfasında bir de duyuru yayımladık. Ertuğrul Özkök iletişim fakültelerini ziyaret ediyormuş. Heyecanla yolunu gözlüyoruz, bize de buyurun.

Bu yazıyı yazıyor olmak, Detay'ın hazırlıklarının ve o yorucu günlerin bitmiş olması anlamına geliyor. Biz de keyifle matbaadan gelecek sonucu bekliyoruz. Hepimize iyi okumalar.

Pınar Yurtsever

camekân

Tarihten
fısıltılar

GSÜ'de
Tekel forumu

Elbruz Bilge
davası

Garipçe
Köyü'ne ziyaret

Avrupa Kültür
Başkenti

Nefret suçları

8 Mart Emekçi
Kadınlar Günü

Diplomalı
işsizlik

Türkiye'de
Japon Yılı

Semih
Kaplanoğlu ile
Yusuf üçlemesi

Aşkın L
hali

Mehmet
Demirkol'la spor
ve medya

Nanik

bulmaca

Bir Teselli Ver
Dilenci
Zelzele
Duyun Beni
Goca Dünya
Sevgilim Dinle
Ümit Şarkısı
Beni Böyle Sev

Yarabbim
Çilekeş
Aşk Pınarı
Ziyankar
Meyhaneci
Batsın Bu Dünya
Hatasız Kul Olmaz
Dil Yarası

Hazırlayan: Mizrabı Cihangir Balkır

B	S	U	A	N	M	A	H	D	O	P	T	S	I	K	E
E	Z	B	M	L	M	Y	P	U	A	T	V	C	G	F	H
N	A	N	Ü	N	N	A	Y	N	Ü	D	A	C	O	G	
İ	M	I	M	U	R	Ü	U	U	L	R	A	S	A	G	E
B	L	S	İ	Y	A	D	I	N	L	E	B	F	T	P	L
Ö	O	A	T	A	K	U	L	B	A	Z	C	S	Ş	L	N
Y	L	R	Ş	R	N	B	Y	E	M	A	S	E	T	İ	İ
L	U	A	A	A	N	R	N	L	Y	K	V	K	M	D	
E	K	Y	R	B	Y	I	L	İ	R	E	O	J	H	D	M
S	Z	L	K	B	İ	S	L	T	L	E	Z	A	Y	E	İ
E	I	İ	İ	İ	Z	T	O	İ	C	N	E	L	İ	D	L
V	S	D	S	M	L	A	Ç	Z	P	E	T	K	E	M	İ
V	A	G	I	H	P	B	O	D	N	V	M	Z	U	Z	G
T	T	M	E	Y	H	A	N	E	C	İ	H	P	G	E	V
Y	A	Ş	K	P	I	N	A	R	I	S	B	O	I	S	E
E	H	R	E	V	İ	L	L	E	S	E	T	R	İ	B	S

Üniversitemizin binalarında tarihten fısıltılar

Bilekleri kesilmiş padişah hayaletleri koridorlarda dolaşüyor, çayımızı yudumladığımız Boğaz manzaralı kantinimizin altındaki gizli dehliz yandaki binaya uzanıyor. Korku filmi senaryosu mu yazıyoruz? Yoo, sadece Üniversitemizin binalarının tarihini araştırıyoruz.

Haber: Fulya Korkan, Mehmet Akın Fotoğraflar: Mehmet Akın

Günümüzde Galatasaray Üniversitesi, Kabataş Erkek Lisesi ve Feriye Lokantası olarak hizmet veren Feriye Sarayları'nın 150 yıl önceye uzanan sırlarını merak ettik. Yaşadığımız mekânları ne kadar tanıyoruz sorusuyla yola çıktık ve GSÜ Hukuk Fakültesi'nden Doç. Dr. Emre Öktem ve İletişim Fakültesi öğretim görevlisi Fusun Özbilgen'in de katkıları ile araştırmalara başladık.

Bundan 200 yıl önce, Ortaköy - Çırağan sahillerinde eski ahşap konaklar sıralanıyordu. Padişah'ın Dolmabahçe Sarayı'na yerleşmesinden bir süre sonra Çırağan Sarayı ve Feriye Sarayları'nın yaptırılmasına karar verilmiş. Böylece sahildeki ahşap konakların bazıları yıkılarak bugün gördüğümüz binalar yapılmış. Osmanlı hanedanının Topkapı Sarayı'ndan Boğaz kıyılarına ve Yıldız'a doğru yer değiştirmesi böyle başlıyor. Tanzimat sonrası batı mimarisinin örneklerinden olan Feriye Sarayları'nın yapımı 1867'den 1875'e kadar sürüyor.

Galatasaray Üniversitesi'nin de içinde bulunduğu Feriye Sarayları üç ana bina ile köşklere oluşuyor. Üniversitemizin en büyük binası, sahildeki İbrahim Tevfik Efendi Sahil Sarayı, hanedanın akrabalarına tahsis edilen ikinci sınıf bir saray binası (İbrahim Tevfik Efendi, Sultan Abdülmecid'in 4. çocuğu olan Mehmet Burhanettin'in oğlu.)

İbrahim Tevfik Efendi Sahil Sarayı

Abdülaziz'in kuşkulu ölümü

Feriye Sarayları'nın tarihindeki en dramatik olay, Kabataş Erkek Lisesi'ne ait saray binasının Galatasaray Üniversitesi'ne bakan odalarından birinde yaşanıyor. Bir darbeyle tahttan indirilen Sultan Abdülaziz, Topkapı Sarayı'ndan Feriye Sarayları'na sandalla getiriliyor. Ancak kısa bir süre sonra iki bileği damarlarından kesilmiş halde ölü bulunuyor. Feriye Karakolu'nda (şimdilerde Feriye Lokantası) alelacele yapılan bir teşhis ile Abdülaziz'in intihar ettiğine karar veriliyor.

Bu olaydan 2 yıl sonra Sultan Abdülhamit, amcası Abdülaziz'in bu şüpheli intiharı hakkında soruşturma açtıyor. Olay cinayet kabul edilerek "kesik bir bileğin kaslarının, ikinci bileği kesemeyecek durumda" olduğu heyet raporuna geçiriliyor. Yıldız Soruşturmaları adıyla başlayan sorgular ve tutuklamalar, Mithat Paşa'nın ve arkadaşlarının Taif'e sürgüne gönderilmesiyle sonuçlanıyor. Abdülhamit, ilk Osmanlı Anayasası'nı (Kanun-i Esasi) hazırlayan ve kendisini tahta çıkaran Mithat Paşa'yı bu olaydan yargılatıyor ve sonunda Paşa, Taif'te boğduruluyor.

Gizli dehlizler

Sarayların bir başka ilginç yanı da yine iktidar mücadeleleri ve korku imparatorlukları ile ilgili. Sultan Abdülhamit, saraylara gerekirse kaçmak için gizli yer altı dehlizleri yaptırıyor.

Yıldız Sarayı'ndan başlayan ve sahile ulaşınca denize paralel giden gizli bir dehliz, Çırağan Sarayı, bugünkü Ziya Kalkavan Denizcilik Meslek Lisesi ve Galatasaray Üniversitesi yemekhanesinden Kabataş Erkek Lisesi'ne doğru ilerliyor. Zamanla içeriden gelen kötü kokular ve dışarıya verdiği rahatsızlık üzerine geçitlerin giriş ve çıkışları kapatılıyor.

Binalarımızda günümüze kadar gelebilmiş iki çeşit süsleme bulunuyor; tavanlarda ahşap çitallı bezemeler ve duvarlarda kalem işleri.

Osmanlı dönemi hatırası bu saraylar, saltanatın kaldırılmasıyla TBMM yönetimine bırakılıyor. Atatürk, Osmanlı hanedanının mal varlığından olan bu sarayları, Cumhuriyet'in yeni yetişen nesillerine armağan ediyor. İbrahim Tevfik Efendi Sahil Sarayı da 1930 yılında, Galatasaray'a ilkokul binası olarak veriliyor.

1965 yılında alınan bir kararla, Galatasaray'a artık kız öğrencilerin de girmesi sağlanıyor. Uzun süre ilkokul olarak kullanılan bu binalar, 1975'den itibaren Anadolu Lisesi olarak hizmet vermeye başlıyor. Hazırlık sınıflarının bitiminde kız öğrenciler şimdiki Galatasaray Üniversitesi binalarında, erkek öğrenciler Beyoğlu'ndaki Lise'de eğitime devam ediyorlar. İlk olarak edebiyat sınıfındaki kız öğrencilerin Beyoğlu'ndaki sınıflarda eğitim görmesiyle, yavaş yavaş iki tarafta da karma bir eğitim oluşmaya başlıyor.

1992 yılında Fransa Cumhurbaşkanı François Mitterand ile 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın birlikte imzaladıkları bir protokolle, bu bina ilkokul ve lisenin ardından üniversite eğitimini de kapsayacak biçimde oluşturulan Galatasaray Eğitim Öğretim Kurumu'na devrediliyor. 6 Haziran 1994 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan kanunla da Galatasaray Üniversitesi kuruluyor. Feriye saray binası da böylece üniversitemizin oluyor.

GSÜ öğrencileri de Tekel işçilerinin yanındaydı

Ankara'nın ayazında iki ayı aşkın süre eylem yapan Tekel işçilerine GSÜ öğrencileri de destek verdi. Üniversite bahçesinde açılan destek standının yanı sıra, Ankara'ya çadır ziyaretine gidildi. Türkiye'de uzun yıllardır görülmeyen bu eylemi ve dayanışma örneğini, "bahar geldi, eylem bitti" diye unutturmak istemedik. Üstelik eylemin bitmediği, mahkeme kararlarına göre gelişmelerin beklendiği biliniyor.

Haber: Özgür Erdem Uzun, Pınar Yurtsever **Fotoğraflar:** Mizrabi Cihangir Balkır

Ankara'daki derme çatma çadırlarda, kışın en soğuk günlerinde tam 78 gün boyunca "kazanılmış haklarını" geri isteyen Tekel işçileri son yıllarda iyice unutulan/unutturulan "işçi hakları için direnişi" yeniden Türkiye'ye hatırlattı. Bu eylem ülkede pek çok kesimin yoğun desteğini kazandı. Kampüste düzenlediğimiz foruma katılan Tekel işçisi Salim Yılmaz, "Bu bir yenilgi değil; bir başarıdır. Sesimizi tüm Türkiye duydu" diyordu.

Tekel işçilerinin direnişi, hak arama mücadelesinde adeta bir destan yazdı. Eylem Danıştay'ın kararının sonucunu beklemek için 28 Şubat'ta çadırların sökülmesiyle sona erdi. Tekel işçileri çadırları sökerken

GSÜ'de Tekel forumu

direnin bitmediğini belirterek 1 Nisan'da yeni eylem kararlarını açıklayacaklarını, bunun bir hak mücadelesi olduğunu ve bu mücadelede kararlı olduklarını söylediler. Türkiye'de uzun yıllardan sonra ilk defa bu kadar çok ses getiren eyleme GSÜ'lü öğrenciler de destek verdi. Galatasaray Üniversitesi Tekel İşçilerine Destek Platformu oluşturuldu, üniversite içinde masa açıldı, Ankara'ya işçileri ziyarete gidildi ve Tekel işçileri okula davet edilerek bir forum düzenlendi.

"Bu bir yenilgi değil; bir başarıdır."

GSÜ'deki foruma katılan Tekel işçisi Ali İhsan Abdioğlu, Tekel'de 17 yıllık çalışmasından sonra haklarının ellerinden alınması üzerine bugün gelinen noktada işlerinden olmalarına rağmen daha önemli bir başarı elde ettiklerini şu sözleriyle dile getirdi:

"Bu eylem bizi aştı, toplumun birçok kesimine yayıldı. Biz kendimizi yenilgiye uğramış gibi hissetmiyoruz. Tek üzüntümüz haklarımızı geri vermiyorlar. Tüm Türkiye duydu, millet 4/C'nin ne olduğunu öğrendi. Bu bir yenilgi değil; bir başarıdır."

Hükümet yanlısı bazı medya or-

ganlarında yer alan 8000 Tekel işçisinden 2000 tanesinin 4/C'yi kabul ettiği haberlerine de açıklık getiren Abdioğlu, bu 2000 işçinin birçoğunun emekliliği gelen veya gazi, engelli gibi özel statülerde çalışan işçiler olduğunu söyledi.

"Biz açılımı kendi içimizde yaptık"

İşçilerin farklı memleketlerden gelmelerine, seçimlerde farklı siyasi partilere oy vermelerine rağmen aralarında hiçbir sorun yaşanmadığını belirten Ali İhsan Abdioğlu, hükümetin "Demokratik Açılım" altında yaptığı çalışmalara vurgu yaparak "Biz açılımı burada yaptık. Büyük mitingden sonra işçiler birbirine daha çok yakınlaştı. Karadenizli gidip Diyarbakır çadırında Kürtçe türkü söyledi, Diyarbakırlı horon tepti. Bizim aramızda bir sorun yok." dedi.

Ali İhsan Abdioğlu, Salim Yılmaz

GSÜ Tekel İşçilerine Destek Platformu adına Ankara'ya giden öğrencilerden Firdevs Arı, izlenimlerini Detay'a anlattı.

"Eyleme ortaklık etmenin bambaşka bir havası oluyor"

20-21 Şubatta, 25 kadar GSÜ öğrencisi olarak, iki ayı aşkın bir süredir devam eden eylemlerine ortak olmak, yaşadıklarını anlayabilmek için Tekel işçilerinin yanındaydık.

Oraya gitmeden önce verdikleri haklı savaşın az çok bilincindeydim ama Ankara'dan sonra bu eyleme ortaklık etmenin solunması gereken bambaşka bir havası olduğunu anladım; çünkü oradaki gözlemim, emekçi sınıfın temel haklarını almak, insanca yaşayabilmek adına verdikleri büyük, tutarlı bir eylem oldu.

Karşılaştığım ilk manzara, direkler üzerine naylon örtülerek yapılmış çadırları oldu. Çadırları gezip Tekel'de çalışan abiler ve ablalarla konuştuk. Bu iki ay onlara çok şey katmış; okumuş, araştırmış, öğrenmişler ve sorgulamaya başlamışlar. Haklarının bilincine varıp yaptıkları eyleme dikkat çekmek için yaratıcı bir kitle oluşturmuşlar. Haklılıklarını haksızlığa dönüştürmemek için ellerinden geldiğince dikkatle mücadele ediyorlar.

Gece biz de onlarla birlikte ve destekleyen yüzlerce kişiyle sokakta geçirdik. Biz şanslıydık o günlerde hava çok soğuk de-

ğildi ama biz biliyoruz ki Tekel işçileri karlı Ankara günlerinde sokakta yattı. Bu noktada düşündüğüm şey şu oldu: Eğer bu insanlar gerçekten haklı olmasalar, gerçekten mağdur bırakılmasalar, polislin üzerlerine lağım suyu sıkmasına, Ankara'nın buz gibi soğuşuna rağmen eylemlerine devam ederler miydi?

Bize söyledikleri bir başka şey de şu: "Kendimiz kadar sizin için de buradayız." Yapılan haksızlığın bir politikanın ürünü olduğunu, bunun diplomalı gençler için de geçerli olabileceğini söylüyorlar.

Sorgulamayı, düşünmenin gerekliliğini kavrayan Tekel işçilerinin istedikleri tek şey insanca yaşayabilecek duruma gelmek. Bu doğrultuda bizden bekledikleri de desteğimiz.

Elbruz Bilge Davası'nda sıra Ağır Ceza'da

Elbruz Bilge davasında beşinci duruşma da yapıldı. Sanığın tutukluluk halinin devamına karar verilirken, yeni atanan hakim Elbruz'un davasının ağır cezada görüşülmesini kararlaştırdı.

Haber: Emre Toraman

Beşiktaş Barbaros Bulvarı'nda yaya geçidinde 26 Eylül 2009 Cumartesi günü karşıya geçmek için bekliyordu Elbruz. Birden canavar gibi gelen bir minibüs üstüne çıktı ve onu gencecik yaşında yok etti. Elbruz'un yaşamı, hayalleri, umutları, geleceği minibüsün altında kaldı bir anda. Ailesi, arkadaşları, sevenleri, dostları... Kalakaldılar. Ne var ne yoksa çiğnedi geçti 'hızlı bir minibüs şoförü'. Geriye mahkeme koridorlarında bekleyen acılı ailesi ve arkadaşları ile oradan oraya sürünen bir dava dosyası kaldı. Dava dosyasının gelişmelerini aktarmayı sürdürüyoruz ve izlemeye devam edeceğiz.

İhmal olmadığını söyleyen tanık var ama belge yok

Elbruz Bilge davasının 7 Ocak'ta gerçekleşen dördüncü duruşmasında, Elbruz'un ailesinin avukatlarının "dosyaya ağır ceza mahkemesinin bakması talebi" incelemeye alındı. Mahkeme kazayla ilgili görüntülerin incelenmesine karar vermişti. Minibüs şoförü sanık C. Mutlu Çoban'ın avukatı, bilirkişi şahitliğinin de gösterdiği gibi aracın frenlerinin sağlam olduğunu ve son kontrolünün kazadan 3 gün önce yapılmış olmasının sanığın ihmalinin olmadığını gösterdiğini iddia etmişti.

25 Şubat'ta Elbruz Bilge davasının beşinci duruşması yapıldı. Davanın eski hakiminin emekli olması nedeniyle, yeni atanan hakim, tanık dinledi. Aracın frenlerini yeni kontrol ettirdiğine dair belgesi olmayan tanık, "bu küçük tamirlerde belge almıyoruz" dedi.

Aracın frenlerinin tutmamasından dolayı mı yoksa şoförün hız merakından mı Elbruz'u çiğnediği ortaya konulmasa da "kaza olacaksa olsun" özensizliğine dikkat çekildi. Hakim, Asliye mahkemesinin buna karar veremeyeceği, davanın, savunmanın talebi doğrultusunda Ağır Cezaya gönderilmesi yönünde karar aldı. Sanık avukatının karara itirazı kabul edilmedi. Davanın ağır cezadan dönmesi ihtimali olsa da Elbruz'un ailesi ve arkadaşları, kararı olumlu bulduklarını ifade ettiler.

26 Eylül'de cinayet gibi bir kazaya kurban giden Elbruz'un davasında 25 Şubat 2010 günü yapılan 5. duruşması da Ağır Ceza'ya sevk ile yeni bir başlangıca yöneldi. İzlemeyi sürdüreceğiz.

"Başka Elbruz'lar ölmesin diye Elbruz'u yaşatmak!"

Galatasaray Üniversitesi İktisat Fakültesi 3. sınıf öğrencisi Elbruz Bilge, coşkulu, sevecen, çalışkan, dinamik ve fark yaratan bir insandı. Müthiş bir gelecek vaad ediyordu o güne kadar yaptıkları. Geniş bir çevresi, başarılı bir öğrencilik yaşamı vardı. 26 Eylül 2009 günü Beşiktaş'ta cinayet gibi bir kaza ayırdı onu bizden. Arkadaşları ve yakınları inanamadılar önce bu ölüme. Sonra, şoku atlattıktan sonra, "başka Elbruzlar ölmesin" hedefiyle yola çıktılar. Yapacakları eylemleri planlamak ve gerçekleştirmek için bir komite kurdular. Kısa ve uzun vadeli planlarını öğrenmek üzere komiteden Barış Sinsi, Defne Mete ve Ozan Kesim'le görüştük.

Elbruz Bilge

Öncelikle komiteden bahsedelim biraz, nasıl kuruldu? Kimlerden oluşuyor?

BARIŞ: Komitede bizim gibi Elbruz'un liseden arkadaşları, üniversite arkadaşları ve

birkaç yakın arkadaşı var. Toplam 12 kişiden oluşuyor.

DEFNE: Üniversitede gerçekleşen anma töreni ve ardından olay yerine yapılan yürüyüşten sonra böyle bir oluşuma ihtiyaç olduğunu farkettilik. İnsanlar tepkiliydi ama tepkilerini gösterebilecekleri projelere hatta daha da önemlisi "Elbruz'u nasıl yaşatırız?" sorusuna verilecek cevaplara ihtiyaçları vardı. Yani amaçlarımızı Elbruz'u yaşatmak ve Elbruzları yaşatmak olarak ikiye ayırabiliriz.

"Elbruz'u yaşatmak" için planladığınız projelerden biri sanırım Elbruz Bilge Burs Fonu?

OZAN: Evet. Burs ilk fikirlerden biriydi. Elbruz adına burs vermek için bir

facebook grubu açıldı ve bugün orada binin üzerinde insan var. Biz de Elbruz'u tanıyan insanları bir araya getirmek

Elbruz Bilge

ve diledikleri katkıyı yapabilmelerini kolaylaştırmak için Galatasaraylılar Derneği'nde bir gece düzenledik. Gecede yedi milyar gibi bir meblağ toplandı. Böyle organizasyonları devam ettirmeyi planlıyoruz.

BARIŞ: Hem fona gelir getirecek, hem de gerçekleşmesiyle Elbruz'un adını yaşatacak projeler de var. Bunlardan biri de münazara turnuvası. Elbruz'u münazaradan tanıyan farklı okullardan arkadaşları düzenleyecekleri şampiyonaların gelirlerinin bir kısmını fona aktaracaklar.

Daha önce yaşanan bütün trafik cinayetleri ve ardından gelişen olaylardan sonra komite olarak bir farklılık yaratabileceğinize gerçekten inanıyor musunuz?

DEFNE: Bu soru bütün bizim de aklımızda yer eden bir soruydu. Yürüyüşe katılanların pek çoğu hayatında ilk defa o düzeyde bir eyleme katılıyordu. Çünkü bizler böyle bir kültürün içinde büyümedik ve bununla çok açık olarak ilk defa bu acı olaydan sonra yüzleştik. Bir şeyler değişsin istiyorsunuz ve sadece istiyorsunuz. İnsanlara sesinizi, acınızı duyurmak, paylaşmak istediğinizde duyarlılığı geçici bir kalabalık çıkıyor karşınıza. Birinci dereceden etkilenenler bile çaresizliğiyle baş başa kalıyor, sesi gittikçe kısılıyor.

Bunun değişmesi için yapacaklarımız belki uzun vadede bir etken olabilir ama bugün, bu şartlarda insanlardan bekleyebileceğimiz katkı kısıtlı, onlara ulaşmanın farklı yollarını arıyoruz.

Eski balıkçı köyü yeni turistik mekân:

Garipçe

İstanbul il sınırları içinde küçük bir balıkçı köyü Garipçe. Bu kendi halindeki köyün çehresi, son yıllarda birbiri ardına açılan kafeler ve kahvaltı salonlarıyla oldukça değişmiş. Köyün sakinleri içinse bu "turistik açılım" yanında sorunları da getirmiş.

Haber: Özgür Erdem Uzun, Murat Özkılınc

İstanbul'un merkezine 30 km uzaklıktaki Garipçe Köyü, Boğaz'ın en kuzey ucunda, Rumeli Feneri'nin hemen aşağısında bulunuyor. Köy hafta sonları İstanbul'dan gelen ziyaretçilerin akınına uğruyor. Kampüsü köye çok yakın olan Koç Üniversitesi öğrencileri için de burası sevilen bir uğrak yeri. Hafta içi günlerde ders aralarında son model arabalarıyla köyde turlayan, deniz kenarındaki mekânları dolduran gençler, Garipçe için artık alışıldık bir tablo oluşturuyor.

Bu tablo Garipçe köylüleri için ise pek iç açıcı değil; onlar değişimin köyün dokusunu bozduğunu düşünüyor. Yıllardır süregelen balıkçılık faaliyetinin yerini daha fazla para kazandırmaya başlayan işletmeciliğin alması, Garipçe'nin o kendine özgü sakinliğini ve güzelliğini kaybetmesine neden oluyor. İstanbul'dan gelen turistlerle köyün yerlilerinin etkileşimi zaman zaman kötü yönde olabiliyor. Köye girenleri karşılayan "Köy İçinde Plaj Kıyafetiyle Gezmek Yasaktır" tabelası, köylülerin turistik bir köy olmak istemediklerini göstermesi açısından önemli.

Garipçe köyü, geçen yıl yaşadığı sel felaketiyle de gündeme gelmişti. Normalde sel baskını ihtimalinin düşük olmasına karşın geçen yıl yaşanan selin nedeni; yıkılan bir köprü'nün suyun önünde bir engel oluşturması ve burada biriken suların engelleri aşarak deyim yerindeyse köyü silip süpürmesi. Yaşanan felaketin ardından köyde böylesi bir durumun tekrarlanmaması için önlem alındığını söylemek ise güç.

Köyün tek camisinin imamı Satılmış Öztürk aslen Garipçeli değil, ama 20 yılı yakın süredir görevini burada gerçekleştiriyor ve artık kendini buralı hissediyor. Öztürk'e göre, Rumeli Feneri'nin gölgesinde kalması, köyün özellikle kış aylarında sıkıntı yaşamasına neden oluyor. Kışın kardan yolun kapandığını, şehre bu kadar yakın olmasına karşın köyde hala

doğalgaz bulunmadığını söyleyen imam Öztürk, köyün esas sıkıntısını şu sözlerle özetliyor:

"Burada ikamet edenlere imar izni verilmiyor. Köyün bulunduğu alanın üzerinde Ceneviz döneminden kalma; bir ara askeriyeye tarafından da kullanılan bir kale var. Kalenin bulunduğu pafta SİT alanı olduğu için yeni bir bina yapılması mümkün değil. Bu durum, aile kurmak ve ayrı bir evde yaşamak isteyen kişilerin başka bir yere göç etmesine neden oluyor."

Köyde imar izni yok

Köylülerin yakındığı sorunlar arasında imar problemi başı çekiyor. Dar bir koya kurulmuş olan köyün imara açılıp açılmaması konusu tartışmalı. Köylülere göre, Garipçe'nin imara açılması; köyün yerlilerinin göç etmesi, yerlerine rant kaygılarıyla yeni sahiplerinin taşınması ve buranın tamamen kabuk değiştirmesi anlamına geliyor. İmara açılmaması ise şu an olduğu gibi köydeki genç nüfusun günden güne azalmasına neden oluyor. Burada sorumluluğun belediye tarafından kullanılması ve yalnızca buranın "yerlisi" olan kişilere imar izni veren bir uygulama getirilerek bir çözüm bulunması gerektiği de yine köylülerce dile getiriliyor.

Sözü edilen uygulama hayata geçer mi bilmiyoruz ama gözlemlerimize göre Garipçe basit bir balıkçı köyüken bugün turistik bir yere dönüşüyor. Bu değişim, köyün bilinirliği kulaktan kulağa arttıkça, gelecekte çok daha hızlı bir şekilde devam edecek. Garipçe turime açılan balıkçı köylerinin değişim sancılarını yaşıyor.

Garipçeli balıkçı

Gelen çok ama köyde okul yok

Köylülerden Süleyman Yılmaz, 100 yıl önce Sürmene'den göçüp gelmiş balıkçı bir babanın oğlu. O da babası gibi yıllarca balığa çıkmış. Artık sağlık engeli nedeniyle balığa çıkamıyor olsa da akli hala denizde. Köyde yaşanan değişimden ve haftasonlarında yaşanan ziyaretçi trafiğinden o da rahatsız. Süleyman Yılmaz, köye bu kadar çok kişi gelip giderken çocuklarının okul için başka yere taşınmasından daha çok rahatsız. Köyde okul olmamasından yakınıyor:

"6 çocuk babası bir insan olarak köyde bir okul olmaması, bizim için köye gelenden gidenden daha önemli. İlköğretim birleştirilmeden önce ilçede bir tane vardı lakin öğrenci sayısının azlığı yüzünden kapandı. Çocuklarımız her gün kendi imkânlarıyla Rumeli Feneri'ndeki okula gidiyor. En azından taşınmalı eğitim yapılısın istiyoruz."

İstanbul 2010

Kültür başkenti olduk farkında mıyız? Neler yapılıyor, haberimiz var mı?

2010 yılında Almanya'nın Essen ve Macaristan'ın Pécs kenti ile birlikte İstanbul, Avrupa'nın Kültür Başkentliği görevini üstlendi. Bu sıfat adına İstanbul'da neler yapıldığını, programın şehre neler kattığını öğrenmek için programın gönüllü proje koordinatörü Murat Alemdar ile konuştuk.

Haber: Ece Acır, Deniz Güneli

Murat Alemdar

Avrupa Kültür Başkenti programının amacından bahsedebilir misiniz?

Bu fikir ilk olarak 1980'lerin başında o dönemin Yunanistan Kültür Bakanı Melina Mercury tarafından ortaya atıldı. Amacı Avrupa halkları arasında kültürel bir alışveriş sağlayarak ortak bir Avrupa bilinci oluşturmak ve önyargıları biraz olsun kırarak Avrupa şehirlerini orada yaşayan insanlara daha yakından tanıtmaktı. 2000 yılında AB'ye aday olan ülkelerden de başvuru alınacağı açıklandı, İstanbul başvurusunu yaptı ve AB üyesi olmayan bir ülkeden ilk ve tek Kültür Başkenti oldu.

İstanbul'da bu amaca yönelik ne gibi etkinlikler planlandı?

İstanbul'da yapılan etkinlikleri üç ana başlığa ayırmak mümkün. Bunlardan ilki; Ayasofya, Topkapı Sarayı ve birçok camiide sürdürülen, bir takım restorasyon ve yapı imar projelerini kapsayan kalıcı çalışmalar. Bütçe'nin %70i bu kalıcı projelere ayrılıyor. İkinci çalışma alanı ise, her türlü festival, sergi, konser ve atölyeyi kapsayan kültür-sanat etkinlikleri. Üçüncü çalışma alanı da hem bu yapılan etkinlikleri, hem de genel olarak İstanbul'u turizm alanında tanıtmaya faaliyetleri. Hem yurtiçi hem yurtdışı tanıtımlar yapılıyor. Avrupa'da önemli merkezlerde reklamlarımız var. Yurtiçinde ise daha genel bir tanıtım var; televizyondaki reklam filmleri gibi.

Yeterli katılım var mı gerek izleyici gerek destekçi olarak?

Düzenlenen etkinliklerde, oldukça yüksek katılım oranı var. Kalan boşluklar da yaşayanların genel alışkanlığıyla ilgilidir bence. İnsanlar kültür

başkentinde olduklarının farkında, ancak etkinliklerden habersizler. web sayfamızdaki ajandalardan çok rahat etkinlikleri takip edebilirler. Havaaların ısınmasıyla açık hava etkinliklerinin sayısı artacak, bununla birlikte katılımın da yoğunlaşacağını düşünüyoruz.

Biraz da gönüllü programından bahsedelim.

2 şekilde gönüllü programına dahil olunabiliyor. İlki, kültür-sanat faaliyetlerinde görev almak; davetlilerin karşılanmasından sergilerde rehberlik yapmaya kadar pek çok iş var. İkincisi de, İstanbulluların etkinliklerde daha aktif rol almasını sağlamak. Şimdiye kadar 3000'e yakın gönüllümüz oldu ve programa oldukça büyük katkı sağlıyorlar. Özellikle üniversite öğrencilerinden yoğun bir ilgi var.

Yıl sonunda İstanbul kültür dolu bir yıl geçirmiş olacak mı?

Yıl sonu geldiğinde İstanbul'da ertelenmiş pek çok restorasyon çalışması bitmiş olacak.

Kültür Başkenti'nin sakinleri ne diyor?

EMRE YILDIZLAR

Fransız Dili ve Edebiyatı 1. sınıf

Tiyatro kulübü üyesi olduğum için Tiyatro Festivali'ne katılacağız. Onun dışında tiyatro üzerine yapılan etkinlikleri takip etmeye çalışıyorum. Bu gibi Kültür Başkenti aktivitelerini destekliyorum.

SEDEM ÜNAL

Işık Üniversitesi

Geçen sene Türkiye içi yapılan etkinliklerin bu yıl uluslararası alanda yapılmaya başlandığını biliyorum. Ancak bence okullarda bu konuda daha çok bilgilendirme yapılması gerektiğini düşünüyorum.

AYLA YILDIRIM

Fransız Dili ve Edebiyatı TS

Sadece açılış günü etkinliğine katıldım. Diğer aktivitelerden haberdarım ancak vakit darlığından katılamıyorum.

DOĞU KAAN ERASLAN

Felsefe 1. Sınıf

Bana göre tamamen turistik amaçlı düzenlenen bir organizasyon ancak ülkemizde prestij kaynağı olarak görülüyor. Etkinliklere katılmadım ancak kısmen haberdarım.

“Nefret” nihayet suç oldu duydunuz mu?

“Yunanlı tacizci”, “Travesti dehşeti”, “Ermeni’ye tavır”, “Küstah Rum’a haddini bildirdi”, “Gay bardan çıkıp gasp yaptılar” Türk medyasının neredeyse klişeleşmiş bu başlıkları artık “nefret suçu” olma yolunda.

Haber: Ceyda Ulukaya

Medyamızın provokatif, önyargıları pekiştirici ve ayrımcı bir dil kullandığına

yönelik örnek haber başlıkları klişe olarak sürekli hafızalarımıza kazınıyor. Böylesi bir dilin, evrensel gazetecilik prensiplerini ihlal etmesi bir yana, farklı toplumsal aidiyetleri olan gruplara yönelik düşmanca tavırların yaygınlaşmasında kuşkusuz önemli bir etkisi var. Medyanın, haberlerini ve başlıklarını, toplumsal kutuplaşmaya hizmet edecek şekilde yeniden inşasının, uzun vadede toplumsal hafızada kalıplaşmış izler bıraktığına şüphe yok.

Bu kalıpları sorgulamayı amaçlayan birçok dernek ve platformun desteğiyle, Nefret Suçları Karşıtı Platform Girişimi’nin İzmir ve Ankara’dan sonra İstanbul’da gerçekleşen toplantısı, medyadaki nefret söylemi ve nefret suçlarının hukuki boyutunu tartışmaya yönelikti. Galatasaray Üniversitesi’nden (GSÜ) Prof. Dr. Yasemin Inceoğlu, ulusal medyadan örneklerle, “anti-semitik, etnik, ırkçı, homofobik söylemlerin ‘biz’ den olmayı ötekileştiren ve kültürlerarası diyaloga izin vermeyen” yapısına dikkat çekti. Bu bağlamda, haber yazımına temel oluşturan 5N 1K’dan “neden” sorusunun haber üretiminde ihmal edildiğini vurguladı.

TÜRK CEZA KANUNU

“Ayrımcılık Madde 122- Kişiler arasında dil, ırk, renk, cinsiyet, özürllülük, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım yaparak; a) Bir taşınır veya taşınmaz malın satılmasını, devrini veya bir hizmetin icrasını veya hizmetten yararlanılmasını engelleyen veya kişinin işe alınmasını veya alınmamasını yukarıda sayılan hallerden birine bağlayan, b) Besin maddelerini vermeyen veya kamuya arz edilmiş bir hizmeti yapmayı reddeden, c) Kişinin olağan bir ekonomik etkinlikte bulunmasını engelleyen, Kimse hakkında altı aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası verilir.”

Uluslararası hukukta nefret suçu tanımlarına değinen Bilgi Üniversitesi’nden Ulaş Karan ise, 2004’te Türk Ceza Kanunu’nda (TCK) yapılan değişiklikle 122. maddenin ayrımcılığı suç haline getirdiğini fakat bu maddenin, uygulamada yeterli etkiyi göstermediğini söyledi:

“Nefret suçunun açık bir tanımının yapılmamış olmaması, son dönem sonuçlanan dava ve mahkumiyet sayılarına bakıldığında, suçlardan kaçının ırkçı saikle işlendiğine yönelik bilgi içermiyor

Öte yandan, 2004’ten bu yana açılan dört davadan mahkum olan zaten yok.”

Karan, AB ülkelerinde oluşturulan ayrımcılıkla ilgili çerçeve yasalar benzeri kapsamlı bir yasaya ihtiyaç olduğuna dikkat çekerek “Demokratik açılım” çerçevesinde oluşturulacak ‘Ayrımcılıkla Mücadele Komisyonu’nun tek başına yeterli olmayacağını söyledi.

Karan’ın bu yönde yapılacak düzenlemelere ilişkin önerileri şöyle:

- TCK’da nefret suçunun açık bir tanımı yer almalı,
- Nefret suçlarına yönelik ayrı yasalar düzenlenmeli,
- Mevcut olumlu maddeler konusunda savcılar bilgilendirilmeli,
- Başta medya olmak üzere nefret söylemine karşı yaptırım olan önlemler alınmalı,
- Uluslararası sözleşmelere uyulmalı ,
- Mecliste Nefret Suçlarıyla Mücadele Komisyonu kurulmalı.

21 Mart Dünya İrçılıkla Mücadele Günü nedeniyle gerçekleşen toplantı, Sosyal Değişim Derneği, İrçılığa ve Milliyetçiliğe Dur De! ve Uluslararası Hrant Dink Vakfı’nın, medyadaki nefret söylemi üzerine çalışmalarıyla da destek verdikleri bir platform girişimi için ön-deneyim oluşturuyor.

Avrupa Konseyi Tanımı

Nefret söylemi, ırkçı nefret, yabancı düşmanlığı, anti-semitizm ve hoşgörüsüzlük temelli diğer nefret biçimlerini yayan, teşvik eden, savunan ya da haklı gösteren her tür ifade biçimidir. Hoşgörüsüzlük temelli nefret, saldırgan milliyetçilik ve etnik merkezîyetçilik (ethnocentrism), ayrımcılık ve azınlıklara, göçmenlere ve göçmen kökenli kişilere karşı düşmanlık yoluyla ifade edilen hoşgörüsüzlüğü içermektedir.

Toplantıda, önümüzdeki dönem yapılacak çalışmaları yönlendirmek adına öneriler, ders kitaplarındaki nefret söylemini değiştirmekten, “mağdur” ve “suçlu”yu bir araya getirecek çalışmalar yapılmasına uzanan çeşitlilikteydi. Bu anlamda, halihazırda yapılan “Medyada Nefret Suçları: 10 yıl, 10 örnek” başlıklı medya tarama çalışmasının sonuçları Nisan ayında açıklanacak ve yaz ayları içinde Türkiye’de ilk kez İrçılık Karşıtı bir festival düzenlenecek. Platform, nefret suçlarına karşı çalışan ya da çalışmak isteyen herkesin katkısına açık.

Ayrıntılı bilgi için:

- <http://www.nefretme.org>
- <http://www.nefretsoylemi.org>
- <http://www.sosyaldegisim.org>
- <http://www.durde.org>

AGİT Tanımı

Mağdurun, mülkün ya da işlenen bir suçun hedefinin, gerçek veya hissedilen ırk, ulusal ya da etnik köken, dil, renk, din, cinsiyet, yaş, zihinsel ya da fiziksel engellilik, cinsel yönelim veya diğer benzer faktörlere dayalı olarak benzer özellikler taşıyan bir grupta gerçek ya da öyle algılanan bağlantısı, ilgisi, bağlılığı, desteği ya da üyeliği nedeniyle seçildiği, kişilere veya mala karşı suçları da kapsayacak şekilde işlenen her türlü suçtur.

8 Mart'ın bilinçli kadınları

8 Mart Kadın Platformu'nun çağrısıyla yaklaşık 7 bin kadın, Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü Kadıköy'de bir mitingle kutladı. Toplumun değişik kesimlerinden, farklı görüşlerden pek çok kadın bu özel günü renkli giysileri ile bayram havasında kutladılar. Onların bu mitinge gelmelerini sağlayan düşüncelerini kendilerine sorduk. Kadınlar Kadıköy'de buluşma nedenlerini kendi ağızlarından şöyle anlattılar:

Haber: Irmak Erdoğan

Bugün 8 Mart Emekçi Kadınlar Günü. Biz de özgürlüğümü, hakkımızı, emeğimizin karşılığını istiyoruz. Kadınlar olarak aynı mücadelenin yolundayız.

Bugün eşitlik için çocuklarımla burdayım. Polisten korktukları için gelmek istemediler, ama sömürüye karşı mücadelede ellerinden tuttum ve birlikte buraya geldik. Bu onların geleceği. Bu Berlin'inin 8 Mart mücadelesindeki 100. yılda ilk adımları.

Emekçi kadınların ve ezilen tüm kadınların sesine sesimi katabilmek için, yağmuru dinlemeden çocuğumu evde bıraktım, buradayım.

Soyadım Pusatlıoğlu, soyadı "oğlu" ile biten sosyalist bir kadın olarak 8 Mart'ın 100. yılında yüzyıllardır ezilen tüm kadınların kurtuluşu, bedenime, emeğime, kimliğime sahip çıkmak için, sermayeden ve sistemden bağımsız bir mücadele sürdürmek için buradayım. Kurtuluşumuz ancak kendi elimizle olacaktır.

Erkek egemen kapitalizmden kaynaklanan sorunlarımızı duyurmak için buradayız. Sloganımız "idare edemem". Kadınlar artık idare etmeyecek! Aynı zamanda 2. Öğrenci Kadın Konferansına kadınları davet etmek için buradayız.

LGBTT sivil toplum girişimi olarak Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde emekçilerin içinde olan kadınlar olarak bizler de buradayız.

Transfobi ve homofobiye karşı sesimizi yükseltmek, kadına karşı sömürü ve şiddetin önüne geçebilmek için burdayız. Genel ahlak kimin ahlakı, düzen kimin düzeni diye sormak için geldik.

İşe yaramayan ben miyim diploma mı?

Öğrenciliğin sınav dönemleri hesaptan çıkarıldığında muazzam bir yaşam tarzı olduğunda galiba hepimiz hemfikiriz. Kesintisiz bir öğrenme süreci, görece sorumsuz bir hayat, eleştiriye açık bir hiyerarşi, ortak üretimde bulunma özgürlüğü, vs. İş son sınıf olmaya gelince, okulun gerçekten bitebileceğine inanmak istemiyor insan, hatta maddi-manevi olanaklar dâhilindeyse okulu uzatası geliyor ama sonuçta bir gün bitiyor. Sonraki dönemde de üniversite günlerini özlemlenmenin sebebi belki nostaljik bir takıntı olmanın ötesinde, elimizdeki kapı gibi diploma ile oradan oraya koştururken yaşadığımız manasız yabancılaşma. İş bulamayan, parasız staja maruz kalan, uzun süre güvencesiz koşullarda çalışmaya mecbur bırakılan birçok diplomalı ve “öfkeli” genç işsizden bahsetmek mümkün.

Haber: Ceyda Ulukaya, Pınar Yurtsever, Seda Nur Çınar, Eda Günay, Özgür Erdem Uzun

Önce sayılar

Türkiye’de işgücüne katılma potansiyeli taşıyan toplam nüfusun yaklaşık yüzde 33’ünü 15-34 yaş grubu genç nüfus oluşturuyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, genç nüfustaki işsizlik oranı yüzde 25 civarında. Verileri doğru

yorumlamak için işsizliğin nasıl hesaplandığına da bir göz atmak gerekiyor. İşgücü piyasası, çalışma çağındaki yani 15-65 yaş arası, askerde, cezaevinde olmak gibi herhangi bir kurumsal bağı olmayan nüfusu kapsıyor ve işsizlik oranı, bu kitle içerisinde iş arayanların, iş arayan ve istihdamdakilerin toplamına bölümüyle sabitleyor. Yani toplam nüfusu kapsamıyor.

2009 yılı verilerine göre, işgücüne katılma oranı yüzde 47 iken, erkeklerde bu oran yüzde 70 civarında, kadınlarda ise yaklaşık yüzde 25’lerde. Yüksek öğretim mezunu erkeklerde bu oran yüzde 83’lere, kadınlardaysa yüzde yetmişlere çıkıyor. Avrupa standartlarına yaklaşan bu oranı, yüksek öğretim mezunu oranının düşük olduğu bilgisiyle birlikte yorumlamak gerekiyor.

“Yükseköğretim mesleki beceri kazandırmaktan yoksun”

Doç. Dr. Haluk Levent

Sayılar bizim de kafamızı karıştırdı. Bunların ne anlama geldiğini TÜİK’te danışmanlık yapan GSÜ İktisat Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Haluk Levent’e sorduk.

İşgücüne yeni katılan kitle için neler engel oluşturuyor?

İşgücüne yeni giren kitleyi karşılayacak kadar iş yaratmak gerekiyor, bu da yıllık ortalama %5-6’lık bir büyüme oranı gerektiriyor ki on yıl sonra işsizlik %10 seviyesine inebilsin ama bu da yeterli değil çünkü işsizlik, işgücü piyasasına girenler arasında ölçülen bir şey. Esas mesele düşük istihdam oranı, %40 civarında. 15-65 yaş grubu dışındaki nüfusu hesaba kattığımızda bu, çalışan yoksulluğunun giderek yükseldiği bir ortamda her çalışanın 2,5 kişiye baktığı anlamına gelir.

Genç işsizlik oranlarına bakarak temel nedenleri hakkında ne söyleyebiliriz?

İşgücü piyasasının yapısal birtakım problemleri var. Özellikle tüm dünyada bir sorun olan genç işsizliğin temel nedenlerinden biri ilk işe girmenin zorluğu. Hele de üniversite mezunu, bir meslek sahibi değilseniz. Tabii meslek sahibi olma meselesi, Türkiye’de diğer ülkelerden daha ciddi yaşanan bir problemi, eğitimin beceri kazandırmaktan yoksun olmasını gündeme getiriyor. Bu, eğitimin örgütlenmesiyle ilgili çok ciddi bir problem. Kişi başı eğitim harcamaları en yüksek ikinci ülkeyiz. Başarı oranlarına bakıldığında ise sondan ikinciyiz.

“İşe alımlar hala tanıdık vasıtasıyla oluyor”

Meslek okul mezunu oranı %40 ama işgücü piyasasının taleplerini karşılayamadığı için herkes üniversiteye gitmek istiyor. Bu durum dersane sistemini doğuruyor. Bırakın beceri kazandırmayı, öğrencilerin muhakeme yeteneklerini köreltmek üzerine kurulmuş bir sistem. Bu yapısal problemi çözemediğimiz için özellikle üniversite mezunu gençlerde ciddi bir iş bulma sorunuyla karşı karşıyayız.

Birinci ağızdan işsizlik

Sayılarla kafamızı daha fazla karıştırmayalım. Bu oranlara dâhil olmayan GSÜ İşletme mezunu Doğaç Kaya, yedi aydır uygun koşullarda iş bulamayan yeni mezun diplomalı işsizlerden. Para kazanmak zorunda olup, iş bulma garantisinin olmadığını söyleyerek yaşadığı sıkıntıyı özetliyor. Aslında sıkıntının asıl nedeni de bu belirsizlik durumu.

“Sen yeni mezunsun, ne parası”

Galatasaray Üniversitesi İşletme Bölümü mezunlarından Doğaç Kaya, 7 aydır devam eden iş arama sürecini Detay’a anlattı.

İş arama sürecine nasıl başladın?

2009 Haziran’ında mezun oldum. Üçüncü sınıfın sonunda zorunlu staj kapsamında bir şirkette staj yapmıştım. Daha sonrasında da staj yaptığım işyerinde part-time olarak çalışmaya başladım. Mart 2009’dan Ağustos’a kadar orada çalıştım. Sonra da ayrıldım. Eylül ayından beri de iş arıyorum.

Bu süreçte kaç görüşmeye gittin?

Yaklaşık 15 şirketle görüştüm. Ancak bu görüşmeler birçok basamaktan oluşuyor; bir şirketle 3-4 kez görüşüyorsunuz. Yani toplamda 45-50 iş görüşmesi yaptım diyebilirim. Görüştüğüm şirketlerden 3 tanesi tarafından işe kabul edildim fakat verdikleri ücretler yeterli olmadığı için ve ben o işleri yapmak istemediğim için kabul etmedim.

Doğaç Kaya

Sen ne kadar ücretli bir iş arıyorsun?

İstanbul’da yaşıyorum. Karşılamam gereken bir kira, ödemem gereken faturalar ve mutfak masrafı var. Bunları karşılayabilmem için minimum 1500 TL kazanmam gerekiyor. Bence İstanbul gibi bir yerde açlık sınırı 1500 TL.

Görüşme olumsuz geçtiğinde bir cevap veriliyor mu?

Genelde bir cevap veriliyor. Hatta bazı şirketler özellikle telefonla arıyor. Ancak neden işe alınmadığınızı söylemiyorlar. Ben birçok kez sordum ama genelde verdikleri cevaplar aynı. Ya pozisyonun dondurulduğunu ya da başka bir adayla görüştiklerini söylüyorlar.

Görüşmeye gittiğin zaman kendini nasıl hissediyorsun? Bıkkınlık yaşıyor musun yoksa her görüşmede heyecanlanıyor musun?

Sadece görüşme tecrübesi edinmek için gittiğimde pek heyecanlanmıyorum. Eğer istediğim bir işse heyecanlanıyorum. İlk başlarda daha çok heyecanlanıyordum. Genel olarak insan kaynakları aynı soruları sorar ve bu sorulara verilecek cevapları önceden bilirsin. Ama belki ben hala bilmiyorum ve bu yüzden işsizim.

“En yorucu olanı da bu belirsizlik durumu”

Belli aralıklarla kendimi kötü hissettiğim oluyor. Okul zamanında bu hissiyatı anlamak pek mümkün değil; çünkü yazın tatil olsa bile Eylül’de okulun açılacağını biliyorsun. Yani yakın geleceğimde ne yapacağın belli. Ama benim durumumda bir belirsizlik var. İnsanı en çok yoran da bu. İş bulma garantisi yok, para kazanmak zorundasın ama bunun bir garantisi yok.

Görüşmelerde sana da değişik psikolojik testler uyguladılar mı?

Bazı şirketler neredeyse deney niteliğinde psikolojik testler uyguluyor. Ben böyle bir şeyle karşılaşmadım. Bazı görüşmelerde aklınızdan geçen her şeyi söylememeniz gerekiyor. Örneğin bir keresinde daha önceki iş yerinden neden ayrıldığımı sordular ben de ücret yetersizliği yüzünden ayrıldığımı söyledim. Sonradan anladım ki bu söylenmemesi gereken bir şeymiş. “Sen daha yeni mezunsun, ne parası?” dediler bana. O sırada “Ben o alanda ilerlemek istemiyorum, o şirkette çalışmak istemiyordum” demem gerekiyormuş. Bunu yapan da bir televizyon kanalıydı.

Geçimini nasıl sağlıyorsun?

Ailem Antalya’da yaşıyor. Ben İstanbul’da ağabeyimle yaşıyorum. Ailem ve ağabeyimin maddi desteğini alıyorum. Yani çok ciddi bir geçim sıkıntısı yaşadığımı söyleyemem. Ama para kazanmak zorundayım. “Okulu bitirdim, çalışsam da olur” diyemem.

İşsiz kaldığın bu süre içinde akademisyen olmayı düşündün mü hiç?

Birçok insan bunu düşünüyor. Çünkü akademisyenlik özel sektöre göre çok daha iyi çalışma şartları sunan, güvencesi olan bir iş. Ben şimdilik düşünmüyorum.

Karikatür: İbrahim Özdemir

Kurumsal işe alımlarda yabancı dil bilgisine, adayın kendi kuşağı içinde önde olup olmadığına bakılır, iyi üniversite mezunu olması üzerinden öğrenme kapasitesi değerlendirilir, vs. Bu sistemden kopmak zor tabii. Öte yandan, iş arama kanallarında kurumsallaşma sağlanması gerekiyor, bugün hala iş bulma sürecinde eş, dost ilişkilerinin geçerli olduğunu görüyoruz.

Güvencesiz çalışma koşulları söz konusu olduğunda aslında diplomalı olup olmamak da fark etmiyor. Bu tüm dünyada geçerli. Firmalar rekabet edebilmek için daha yüksek teknolojiye üretim yapmak zorunda. Üretim teknolojilerine bağlı olarak üretim gitgide yükselecek ama işgücü ihtiyacı azalacak. Buradan açığa çıkan işgücüne, yeni işgücü alanları açılması lazım. Bu da hizmet sektörü olabilir, evde çocuk bakımı gibi.

Emek verimliliğindeki yükselmeden dolayı ortaya çıkan istihdam kaybı böyle yeni iş alanları ortaya çıkarsa giderilebilir. Ama bunun teknolojiye gelişmelerin hızına ayak uyduramayacağı da ortada. Sisteme dair bir problemle karşı karşıyayız, kökünden sorgulanması gerekiyor.

Mezunlar sudan çıkmış balık misali

Uzmanlara göre Doğaç'ın yaşadığı durumun psikolojik temelinde güvensizlik hissi yatıyor. İş bulma güvencesi ve para kazanma garantisinin yoksunluğu, bireylerde tedirginlik hissi yaratıyor. Uzman Psikolog Ayşen Kayahan Engin bu durumu şöyle açıklıyor: "İnsanlar sürekli bir güven ihtiyacı duyar. Bebeklik döneminde anne-baba tarafından sağlanan bu

güven ihtiyacının yerini yetişkinlikte de iş güvencesi alır."

Türkiye standartlarında üniversite mezunu olan bir kişi neredeyse 16-17 yıllık bir eğitim serüvenini tamamlamış oluyor. Bu süreçte içinde okullar değişse, tatiller gelip geçse bile dönülecek yer belli; okul. Ancak diploması alıp mezun olduğunuzda düzen bo-

zuluyor. Yıllardır alışlagelen rutin değişiyor. Artık müfredatın belirlediği ders programlarını değil, kendi çizdiğiniz gelecek planını uygulamanız gerekiyor. Hani sudan çıkmış balık gibi denir ya, işte o misal! Bu karmaşaya bir de işsizlik, parasız ve güvencesiz çalışma koşulları eklenince; insan kendini, neden üniversite okuduğunu sorgulayan bir bunalımın eşliğinde buluveriyor.

"Belirsizlik hissi uzun süreli olduğunda çok yıpratıcı olur"

Kapı gibi diplomasıyla hiçbir kapıyı açamayan, okuldan yeni çıkmış, "taze" mezun kendini nasıl hisseder? Uzman psikolog Ayşen Kayahan Engin ile seans tadında bir röportaj yaptık.

Diplomalı işsizlerin içinde bulunduğu psikolojik durumu nasıl değerlendirirsiniz?

Üniversite öğrencileri belirli bir başarı düzeyine sahip, çok kişi arasından seçilmiş öğrenciler. Dolayısıyla hep başarıyla yetişip sonra iş hayatında bir anda reddedilme, seçilmeme, engellenme, başarısızlık gibi hislerle karşılaşınca bu kişilerin özgüveni, benlik değeri zedeleniyor.

Peki bu durumda olan kişiler için tavsiyeleriniz neler?

Yeni mezun olacaklarda korkunç bir belirsizlik hissi var. Bu his uzun süreli

olduğunda çok yıpratıcı oluyor, insana öfke patlamalarını yaşıyor. Bunu engellemek için iyi programlamak, bütün alternatifleri ortaya koyup sırayla değerlendirmek gerekir

Bununla beraber, sürekli reddedilmek de çok sancılı bir süreç fakat bunu kendimizle ilişkilendirmememiz gerekir. "Bu benimle ilgili bir sorun değil" demek esastır. "Ben başaramıyorum, ben kötüyüm, yetersizim" gibi kalıpların dışında kalmak gerekir. Her yıl binlerce kişi mezun oluyor, herkes benzer duyguları yaşıyor. Umutsuzluğa kapılmayın. Kendinize geçmiş başarılarınızı hatırlatın. İnsan zamanla unutuyor, unutmamak lazım.

Bazı uzun süreli işsizliklerden sonra insanın hareket kabiliyeti azalıyor. Pes ediyor, yatıyor, umutsuzluğa kapılıyor. Büyük hedeflerinize hemen ulaşamıyor-

sanız bile daha küçük şeylerle başlayın, harekete geçin. O duygu durumundan çıkın. Bunun için de, hareket lazım. Mesela bir kafede geçici olarak çalışarak, daha fazla insanla tanışıp konuşarak kendinizi tanıtabilirsiniz. Ne kadar çok insan sizi bilirse o kadar rahat iş bulursunuz.

Uzm. Psikolog Ayşen Kayahan Engin

"Medyanın bugünkü sorunlarının temelinde mülkiyet yapısındaki dönüşüm yatıyor"

37 yıllık gazetecilik hayatından sonra beş yıldır akademisyenlik yapan Dr. Atilla Özsever'le yeni mezunların sorunlarını ve medya sektörünün durumunu konuştuk.

İletişim fakültesi mezunlarının sıkıntıları nelerdir?

Bir yılda yaklaşık 5 bin kişi mezun oluyor. Bunun dışında sadece gazetecilik bölümünden değil diğer sektörlerden de gelenler var. Dolayısıyla çalışma olanakları son derece sınırlı. İşe başlayanlar da stajyer olarak başlıyorlar ve düşük ücretlerle sigortasız çalıştırılıyorlar. Normalde basın mensubu oldukları için 212 sayılı Basın İş Kanunu'na göre çalışmaları gerekirken sigortasız, kayıt dışı ya da en fazla 4857 sayılı İş Kanunu'na tabiler.

Dr. Atilla Özsever

Bu noktaya nasıl gelindi?

Medyanın bugünkü sorunlarının temelini, mülkiyet yapısındaki dönüşüm ve medyadan sendikanın dışlanması oluşturuyor. Ne zaman ki gazeteler İkitelli'ye taşındı; gazeteciler arası fark ve düşük maaşa güvencesiz koşullarda çalışan bir muhabir kitlesi oluştu.

1991'de Milliyet'ten, 1994'te Hürriyet'ten sendikanın dışlanması trajik bir şekilde gerçekleşti. Gazetecilerin sendikadan istifa etmesinde patron takımının etkisi oldu. Sendikadan çıkmak için gazetecilerin noterden ihtarname göndermesi gerekirken, noter gazeteye geldi. Bunun arka planında gazetecilerin sınıf bilincinin yeterince gelişmemiş olması ve gazeteciliğin bir yerde kişisel rekabete dayanan bir meslek olması yatıyor. Bu nedenle gazeteciler bir statüye sahip olmayı, basın kartı sahibi olmayı ayrıcalık sayıyorlar ve bu psikolojik olarak belli bir tatmine yol açıyor. Bu durumda sınıfsal anlamda bir dayanışma görülüyor, bu da örgütlü hareket etmelerini engelliyor.

Sektörün savunması

Ciner Yayın Grubu'nun İnsan Kaynakları Müdürü Seda Topaloğlu, "stajyerden gerekli verim sağlanıyorsa yönetim olarak takdir edilen ücretin kendisine verildiğini" söylüyor. Bu durumda stajyerlerden gerekli verimin hiçbir koşulda sağlanmadığı şeklinde akıl yürütmemiz bekleniyor anlaşılır. Topaloğlu, "eğer stajyer 'ben gözlemci olarak bulunmak istiyorum, bana ücret ödemeyin, ben buna da razıyım' diyerek çalışıyorsa bu kişinin kendi tercihidir" diyor. Gerçekten de medya kuruluşlarında gözlemci olmak için yanıp tutuşan iletişim mezunlarıyla karşı karşıya olduğumuza şüphe yok.

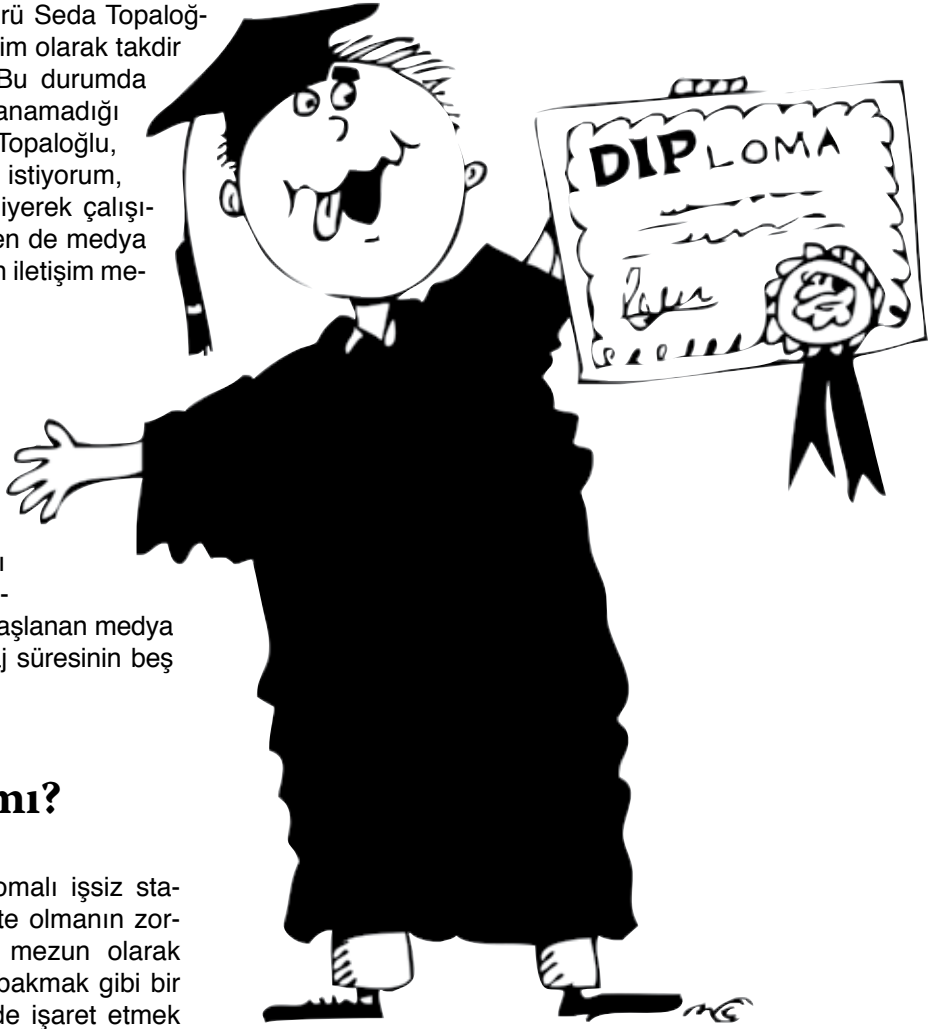
Stajyer ne yer, ne içer?

Tüm sektörler için geçerli olan bu durum, belki medya sektöründe, esnek çalışma saatleri dolayısıyla biraz daha görünür nitelikte. Bu durumu, sayıları 44'e varan iletişim fakülteleri ve farklı bölüm mezunlarına açık bir alan olmasıyla ilişkilendirmek mümkün. İşe genelde stajyer olarak başlanan medya sektöründe, yasaya göre en fazla 3 ay olan staj süresinin beş yıla kadar uzadığı görülebiliyor.

Soluğu akademide almak mı?

Böylesi durumlarda diplomalı işsiz statüsü veya sektöre adapte olmanın zorlukları karşısında yeni mezun olarak akademiye daha sıcak bakmak gibi bir tür çözüm geliştiğine de işaret etmek gerekiyor. Birçok mezun, sektördeki çalışma koşullarından kaçıp, dışarıdan görece rahat çalışma koşulları vadeden akademisyenliğe yönelebiliyor.

Tabi akademinin de gül bahçesi olmadığını unutmamak lazım, işin ucunda "doktoralı işsiz" olmaya varan bir yönetmelik de söz konusu.

"Akademiye sektöre alternatif olarak görmek çok yanlış"

Medyada bir süre çalıştıktan sonra akademik kariyere yönelen GSÜ İletişim Fakültesi'nden Ar. Gör. Ceren Sözeri, sektörün ve akademinin dikenli yollarını yorumladı.

Medya dahil farklı sektörlerde çalıştıktan sonra akademiye dönme kararı vermende neler etkili oldu?

Öncelikle medya sektöründeki çalışma koşullarının ve ardından benim okumaya ve araştırmaya yapmaya duyduğum özlem neden oldu. Medyada yeteri kadar çalışırsanız ve özveride bulunursanız istediğiniz yerlere gelebilmeniz mümkün. Ancak diğer sektörlerle kıyaslandığında gösterdiğiniz özveri ve çalışma koşullarınızın karşılığını alma süreniz biraz daha uzun. Bu yüzden medyada çalışmak için yapılan işe tutkuyla bağlı olmak lazım.

50/d, kadro meselelerini de hesaba katarsak akademi, iş dünyasına bir alternatif oluşturuyor mu?

Üniversitelerde yaşanan kadro problemleri farklı bir konu. Planlama ve izlenen politikalarla ilgili. Üniversitelerin gelecekte daha ciddi sorunlarla karşılaşmaması için acilen çözülmesi gerekiyor. Akademiye sektördeki çalışma koşullarına alternatif olarak görmek çok yanlış. Çünkü zorlukları ve koşulları birbirinden çok farklı. Önce ne istediğine karar vermek ge-

reliyor. Akademik kariyer dışarıdan bakıldığında çok garanti, rahat bir iş gibi görünüyor sanıyorum. Bu çok yanlış bir izlenim. Pek çok öğrenci sonlara doğru artık mezuniyetin özlemini duyar, "şu sınavlar, okul bir bitsin" der. Akademik kariyerde böyle bir bitme yok, hep sınavlar, hep ödevler var.. Üstelik size sunduğu hayat şartları da sektörde çalışan arkadaşlarınıza kıyasla epey geride kalıyor. Ama bunu yaparım, bunu yaparken mutlu da olurum diyene söylenebilecek tek şey kariyerini doğru planlaması ve çok çalışması gerektiği. Başka bir iş yapmak isterken akademik kariyere yönelenler mutsuz olup kısa sürede ayrılıyor. Ne yapmak istiyorsanız onda ısrarlı olup çok çalışmak işinde mutlu ve başarılı olmanın tek yolu bence.

Ar. Gör. Ceren Sözeri

“Türkiye ve Japonya uzaktan sevişen iki ülke gibiydi”

Japon denilince aklımıza gelen animeler, teknolojik ürünler ve samuray kılıcına yenileri ekleniyor. Çünkü bu yıl Türkiye’de Japon Yılı olarak ilan edildi. Japon kültürünün bilmediğiniz yönleriyle tanışmaya hazırlıklı olun.

*Haber: Duygu Yıldırım, Seda Tezcan, Nesrin Uysal
Fotoğraflar: Duygu Yıldırım*

Japon oyuncu Ayumi Takano, Japonya Konsolosluğu tarafından 2010 Türkiye Dostluk elçisi seçildi. Takano yıl boyunca birçok projede yer alarak Türkiye’de Japonya’yı ve Japon kültürünü tanıttı. Biz de bu yoğun temposu içinde Ayumi Takano’yla bir araya geldik ve konunun içeriğini bir de ondan dinledik.

Ayumi Takano

Sizin için “Türkiyeli Japon” yakıştırmaları yapılıyor. Yıllardır Türkiye’desiniz. Bu projenin içinde yer alan bir isim olarak, sizin değerlendirmeleriniz neler?

Türkiye ve Japonya çok eski dostluğu olan iki ülke. Ancak coğrafi uzaklıklar nedeniyle yeteri kadar yakınlaşamadık, birbirimizi çok iyi tanıyamadık. Uzaktan sevişiyoruz adeta. Tarihsel açıdan hiçbir sorun yaşanmamış olmasına rağmen istenen, arzu edilen yakınlaşma ve etkileşim bir türlü sağlanamamıştı. 2003 yılında Japonya’da Türkiye Yılı ilan edilmişti ancak istenen başarıya ulaşamadı. Fakat bu yıl her iki ülkenin de karşılıklı çabaları sonucu iki ülke ve iki kültür arasında daha sıkı ilişkiler kurulacak.

Türkiye’de yaşayan birçok Japon var. Özellikle ekonomi ve iş dünyasında birçok Japon dostumuz var. Ancak kültür-sanat alanında Türkiye’de aktif olarak çalışan tek Japon benim. Japonya Konsolosluğu benim Dostluk Elçisi olmamı rica

etti. Ben de seve seve kabul ettim. Çünkü sizin tanıdığınız, alışık olduğunuz biriyim, 12 yıldır Türkiye’de yaşıyorum, projelerde yer alıyorum.

Türkiye’de Japon Yılı kapsamında neler yapılıyor? Sizin içinde bulunduğunuz projeler neler?

Benim de yer aldığım bir tiyatro oyunu var. Prenses Kaguya’nın Hikayesi oyunumuzun adı. Japonya’nın en eski sanat eserlerinden biri ve Japon kültürü açısından çok önemli bir tiyatro oyunu.

Bunun dışında Japonya’da kılıç sahne sanatı yapan bir hocam var. Eğer mümkün olursa kendisini buraya davet etmek ve sizlere onun sanatını sunmak istiyorum. Kendisi aynı zamanda Son Samuray filmi’nin kılıç sahnelerini de hazırlamıştı. Türkiye’de samurayla ilgili bir imaj var ancak gerçeğini hiç görmemişsiniz. Japon kültürü için çok önemli olan bu değeri sizlere de göstermeyi çok istiyorum.

120 yıl önce dostluk facia ile başladı

Ertuğrul Firkateyni

Yıl 1887, Japon Kralı Meiji’nin yeğeni ve eşinin İstanbul’a yaptığı sürpriz ziyaret karşılığında II. Abdülhamit 1889’da Ertuğrul Firkateyni’ni 650 mürettebat ile Japonya’ya gönderdi. Tuğamiral Osman Paşa da Osmanlı İmparatorluğu Yüksek Nişanı’nı İmparator Meiji’ye takdim etti.

Dönüş sırasında şiddetli tayfun nedeniyle gemi Japonya yakınlarında battı. Kazadan sadece 69 kişi yerli halkın çabaları sonucu kurtarılabildi ve kurtarılanlar Japon donanmasına ait savaş gemileriyle İstanbul’a güvenli bir şekilde getirildi. Olaydan hemen sonra kazazedeler ve aileleri için Japonya çapında yardım toplandı.

Japonya’nın Wakayama eyaleti Kushimato ilçesinde “Ertuğrul Firkateyni Şehitler Anıtı” inşa edildi. Her yıl burada düzenlenen törenlerle yaşanan kazanın acısı anılarak, iki ülke arasındaki dostluğa vurgu yapılıyor.

2010 yılı, bu acı olayın da yaşandığı dostluğun 120. yıldönümü oluyor. Bu yıl Türkiye’de “Japonya Yılı”, Japonya’da “Türkiye Yılı” ilan edildi.

Sultan II. Abdülhamit

Bunun dışında Japonya'da kılıç sahne sanatı yapan bir hocam var. Eğer mümkün olursa kendisini buraya davet etmek ve sizlere onun sanatını sunmak istiyorum. Kendisi aynı zamanda Son Samuray filminin kılıç sahnelerini de hazırlamıştı. Türkiye'de samurayla ilgili bir imaj var ancak gerçeğini hiç görmemişsiniz. Japon kültürü için çok önemli olan bu değeri sizlere de göstermeyi çok istiyorum.

Japon Tiyatrosu'nda da gölge oyunu olduğunu bilmiyorduk. Oynadığınız oyundan biraz bahsedebilir misiniz?

Bu bir gölge oyunu. Türk tiyatrosundaki Hacivat – Karagöz gibi, Japon tiyatrosunda da gölge oyunu var. Bunun dışında Japon tiyatrosunda bir de Türk tiyatrosundaki Meddah'ın bire bir aynısı olan bir tür de var. Prenses Kaguya'nın Hikayesi Japonya'nın en eski edebi eserlerinden biri. M.S. 700'lü yıllarda yazıldığı düşünülüyor. Bu sene Kageboshi Tiyatro Kumpanyası tarafından oynanıyor ve Türkiye'ye geldi. Oyunda ben de yer alıyorum. Bir de tiyatro sanatçısı Atilla Şendil var.

Türkiye'deki izleyicilerin oyuna ilgisi nasıl?

Oyunumuza ilgi çok büyük. İzleyicilerden çok olumlu tepkiler aldık. Bu oyun Türkiye'nin 5 ilini gezdi; Bursa, Mersin,

İzmir, Ankara ve son olarak da İstanbul.

Ekipteki arkadaşlar da Türkiye'yi çok sevdi. Türkçe bilmeseler, dili anlamasalar bile her iki ülkenin insanları da birbiriyle çok sıcak ilişkiler kurdu.

12 yıldır Türkiye'desiniz ve Türklerle çalışıyorsunuz. 12 seneden sonra tekrar kendi memleketinizden oyun-

cularla sahneye çıkmak sizin için nasıl bir deneyimdi?

Benim için çok keyifliydi, bana okul yıllarımı hatırlattı. Japonya'da oyunculuk eğitimi aldım, tekrar Japon oyuncularla sahneye çıkmak öğrencilik yıllarımı anımsattı. Sahne arkasında Türk kahvesi veya demleme çay değil; yeşil çay içiliyor. Bunların hepsi benim için çok keyifli birer hatıraydı ve şimdi aynı hissi tekrar yaşıyorum.

Türkiye'de Japon Yılı açılış töreni

Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay, 2010 yılının "Türkiye'de Japonya Yılı" ilan edildiğini anımsatarak: " Japon Yılı'nın sıradan bir kültür yılı ve tanıtım etkinlikleri olmanın ötesinde evrensel dünya barışına katkı yapacağını düşünüyorum." dedi.

"Türkiye ve Japonya, şimdi daha yakın" sloganıyla 4 Ocak'ta Ankara'daki açılış törenine Türkiye'de bulunan Japonya Dışişleri Bakanı Katsuya Okada, Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay, büyükelçiler ve birçok davetli katıldı. Açılış töreni Noh tiyatrosu, geleneksel davul gösterisi Kimono defileleri ve Japon film festivali gösterileri ile yapıldı.

Aşkın L hali

Mutlu aşk var mıdır? Peki ya kadın kadına aşk? Aşkın L Hali, şimdiye dek heteroseksüellerin yazdığı eşcinsel kadın hikâyelerini, bu kez içerden bir bakış açısından, eşcinsel kadınların kalemiyle anlatıyor.

Haber: Eda Günay

Aşkın L Hali kadınların kaleme aldığı öykülerden oluşan bir kitap. Ancak bu öyküler öyle sıradan öyküler değil. Çok mahrem, çok sorun yaratacak konulara cesaretle karşı koymanın öyküleri. Kaos Gey Lezbiyen Kültür ve Araştırma ve Dayanışma Derneği Kadın Grubu'nun 2006, 2007 ve 2008 yıllarında düzenlediği Kadın Kadına Öykü Yarışması'nda dereceye giren ve yayımlanmaya değer görülen öykülerden bir demet. Eşcinsel kadınların, kendilerine yönelik olumsuz anlatımlardan yakınmaları üzerine, "Peki biz neden yazıp kendimizi anlatmıyoruz?" diyerek ortaya attıkları fikir üzerine gelişmiş bu öyküler. Eşcinselliğin kamusal görünürlüğüne ve homofobiye karşı mücadeleyi hedef alıyor eşcinsel kadınlar.

Üç farklı temanın yer aldığı kitap, filmlerde görülen eşcinsellik yüzünden dağılmış aileler, toplumdan dışlanmış kişilikler, eşcinselliği yüzünden şiddete maruz kalan mutsuz kadın imajlarını değiştiriyor.

İlk tema: 'Mutlu aşk vardır' : Aşkın ve mutluluğun varlığını, mevcut sisteme rağmen eşcinsel hayatların tahmin edilenin dışında yaşanabileceğini gösteren öyküler barındırıyor.

İkinci tema 'İlk adım, ilk kadın, ilk aşk' : Kadınlar eşcinsellikle olan ilk deneyimlerini öyküleştirerek anlatıyor. Bu bölümde ötekiliği, dışlanmışlığı ve toplum baskısını son derece açık bir şekilde gözlemleme imkanı olsa da, hikayeler hep mutlu sonla bitiyor. Kendisiyle barışan eşcinsel kadın, aşkı her şeyin önüne koyuyor. Okurken insanın yüzünde bir tebessümle 'evet mutlu aşk vardır' dedirtmek istiyor.

"Sade güzelliğiyle yalnızlığa direnen Kız Kulesi'ne bakarım. Kadının yalıtılmışlığının simgesi diye geçirim içimden. Dünya kadınlarının Kız Kulesi'ne ulaşsın diye denize çiçekler atmalarını hatırlarım."

Hasbiye Günatçı

Üçüncü tema: 'Ten ve tutku' : Tutkulu aşkları, ruhu ve bedeni kadın kadına paylaşımı konu alıyor. Herkesin hikayesi farklı, ortak olan tutku.

"Kabul ettik beraberce kadinlığımızı ve bunu yaşarken utanmadık. Yeniden hayata gelmek gibiydi. Mutlu ve özgür hissediyordum kendimi ve bu pek de alışkın olmadığım bir duyguydu."

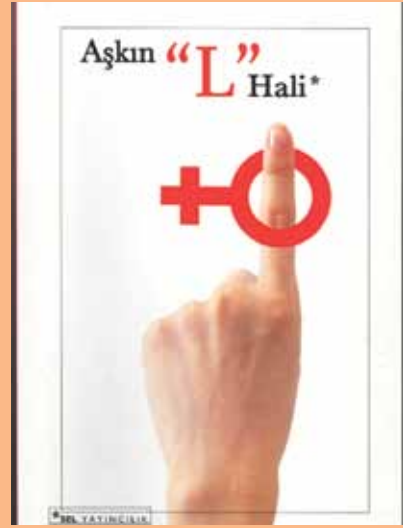
Nevruz Ebru Aksu

"Bir zamanlar...Sınırlar, yasaklar yoktu. Sevmek bağlı değildi hiçbir koşula. Yanlış değildi ağaçlardan çaldıkları meyveleri birbirlerine vermeleri ve her gece beraber uyumak istemeleri. Çocuklardı ne de olsa."

Çağla Nisa Yılmaz

Kitabın yayımlanma aşamasında edebi bir iddia taşımadıklarını ifade eden yarışma jüri üyesi Burcu Ersoy, "Katılımcıları yazmaya teşvik etmeyi amaçlaması açısından önemli bir değeri içinde barındırıyor" diyor. Öykülerin edebi bir değeri olup olmadığını tartışmak edebiyatçıların sorunu Felsefi ve sosyal birçok soruya farklı bakış açısı getiren öyküler, özgünlük ve yaratıcılık açısından da irdelenebilir.

Kitabı ve öyküleri ilginç kılan ise Türkiye'de ilk kez gerçekleştirilen bir girişim olması. Eşcinsel kadınların kendi dünyalarını anlatması. Kitabı yayına hazırlayan ve yarışmada jüri üyeliği yapan Burcu Ersoy "Bu öyküler bizim hayatlarımız, paylaşmanın da sonu yok" diyor.

Yirmi sekiz öykünün yer aldığı derleme yalnızca gizli saklı aşkların görünür kılınmasını sağlamıyor; toplumdan gizli yaşamının, dışlanma korkusunun ve endişelerle yaşanan senelerin anlaşılmasına olanak veriyor. Kadınlar arasında eşcinselliğini ifade edemeyenler var ve kitabın yazarlarının bir bölümü de bu gruba dâhil. Kitapta öykülerine gerçek isimleriyle imza atamayan yazarlar, kendi belirledikleri takma isimlerle yer alıyorlar.

Spor kaliteli olursa, medyası da başarılı olur

Spor basınında farklı görüşleri dikkat çeken Mehmet Demirkol ile NTVde yayınlanan "Spor Servisi" programını, 2010 Dünya Kupası'nı, Milli Takımımızı, sporda eğitim sorunlarını ve spor medyasını konuştuk.

Haber: Ulaş Manazoğlu

"Spor Servisi" programı biçim anlamında bir ilk oldu. Özellikle sporun futbolla eş anlamlı kullanıldığı ülkemizde bu tarz bir programın tutmasının sebepleri neler olabilir?

Futbol, diğer yayınlarla akşam saatlerinde mücadele edemiyor. İş gündüze kaydı. Bunun çok ciddi bir payı var. Bir de iyi bir ekibimiz var. Programın arkasında çalışan iki tane genç arkadaşımız var. NTV'nin spor servisi programa destek veriyor. Keyifle yapıyoruz. İnsanlar programı beğendiler. Programın bizim beklemediğimizden çok ötesinde bir etkisi oldu.

'Konuşan kelleler' işinden sıkılmaya başlamıştım...

Programa dâhil olma sürecinizi anlatabilir misiniz? Medya eleştirisi yapmak oldukça güç bir iş değil mi?

Programda hem sporu konuşuyoruz hem de medya eleştirisi yapıyoruz. Fuat Akdağ benimle çalışmak istediklerini söylediğinde ben de neler yapabilirim diye düşünüyordum. Spor medyasının dışına çıkmayı bile düşünüyordum. O 'konuşan kelleler' işinden sıkılmaya başlamıştım. Çıkıp Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş hakkında konuşuyorsun, çok da bir yere varmıyor. Eğer çok özel bir şey yapmıyorsanız, eskisi kadar etkili değil.

Medya; aynadır, aracıdır...

Günümüzde spor basınına nasıl buluyorsunuz? Spor basını profesyonelliğe ne kadar yakın?

Spor medyası olarak çok iyi değiliz. Çok iyi şartlarda çalışmıyoruz açıkçası. Derli toplu bir lig, bir spor olursa çok iyi bir spor medyası da olur. Bu ülkede çok değerli atletizm yazarları var. Ama o seviyede bir atletizm yok. Medyanın önde olduğu dallar da var. Mesela Türkiye'nin futbolu mu, futbol medyası mı daha iyi bilmiyorum.

"Şampiyonluk adayım İspanya"

Yaklaşan 2010 Dünya Kupası hakkında öngörüleriniz nelerdir? Şampiyon kim olabilir?

Kulüp gibi oynayan milli takımlar var. Hızlı oynayan, birbirini çok daha iyi tanıyan, çok iyi pas bağlantıları olan takımlar. Bu açıdan baktığımızda İspanya çok önde gözüküyor. Brezilya onları takip ediyor. Almanya'yı da Brezilya'nın hemen arkasına koyabilirim. Oyuncu değeri olarak bakarsak da, tartışmasız Arjantin derim. Ancak orada da, Maradona'nın futbol dehası antrenörlükte aynı şekilde kendini gösteremiyor. Elleri çok anormal bir güç var, hücum gücünün eşi benzeri yok. Ama o gücü nasıl programlayacaklar, onunla alakalı sorunları var.

2010 Dünya Kupası'nda Milli Takımımızın yer alamamasını istikrarsızlık bağlamında değerlendirir misiniz?

Bizim bir futbol değerimiz var. Bunu tartışmamak lazım. Bir yere geldik artık. Dünyanın, futbol anlamında başaltı takımlarından biriyiz. Üçüncü klasmandayız bence. Bir süperler var, kulüp takımı gibi oynayanlar. Altında her halükarda favori olan takımlar var. Bir de onun altında sürekli dolananlar var. Biz bunlardan biriyiz. O yüzden sürpriz değil Milli Takımımızın katılamaması. Türkiye katılıp yarı final oynasa da, hiç katılmasa da sürpriz değil. Ama bu durumda olan tek milli takım değiliz. Sırbistan, Hırvatistan bunlar da bizimle aynı durumdadır.

Kore'yi çok sevdim...

2002 Dünya Kupası'nda görevli olarak gittiğiniz Güney Kore ve Japonya'da yazdığınız yazılar Tae Han Min Guk adıyla kitap haline getirildi. Başka bir kitap yazma fikri var mı?

Öncelikle 2010 Dünya Kupası'na gidecek miyiz, gitmeyecek miyiz

belli değil. Gitsek, Kore'deki gibi seyahat olanağı çok yok orada. Hiç tavsiye edilmiyor. Anormal bir suç oranı var. Güney Afrika'da öyle bir şey yaparsam polisiye bir roman da çıkabilir.

Türkiye'nin 2016 adaylık süreci nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu büyük turnuvaları almak önemli bir şeydir. Ama zannedildiği kadar da önemli değildir. İsmi duyurursun, reklamını yaparsın. Bu tip katkıları olur. Ancak Fransa 98'de, Fransa'nın toplam turist sayısında düşme oldu. Çünkü insanlar holiganlar geliyor diye gelmemeye başladı. Örneğin, Amerikalılar, para harcayan turist gelmedi.

Avrupa Şampiyonası şehirlerin metrosunu yapmak, statlarını güzelleştirmek için alınsın. Sonra oradaki tesislerden çocuklar yararlansın, halk yararlansın. Bu tip turnuvalar toplumlara uzun vadede faydalı olur.

Ülke futbolunun gelişimi için yazılarınızda sürekli olarak 'eğitim' konusuna dikkat çekiyorsunuz. Bir sistemimiz ne zaman olacak?

Bu kadar kalabalık bir genç nüfusu eğitmek kolay değil. 7-8 milyon nüfuslu ülkeler bile eğitim konusunda büyük sıkıntı yaşarlarken, bizim 35 milyonu eğitememiz zor bir şey. Çocukları ilkokuldan itibaren seçerek ayırmak lazım. Sporcu olanları bir tarafta, kafası daha çok çalışanları bir tarafta, el işlerine yatkın olanları başka tarafta eğitmek gerekiyor. Biz herkese aynı eğitimi vermeye çalışıyoruz. Bu ülkenin Avrupa'nın her liginde oynayacak 100 tane futbolcu potansiyeli var. 1000 tane iyi hoca yetiştireceksin. Ben, federasyonun yerinde olsam, Hiddink'e vereceğim parayla 1000 tane futbol öğretmeni yetiştirecek bir eğitimci grubu getiririm. 40 tane Hollandalı, İspanyol hoca mesela. İspanya bu konuda örnek alınması gereken ülkedir. Onları getirir, parayı eğitime harcarım. 1000 tane öğretmeni yetiştirdiğimiz anda, beş sene sonra biz Avrupa'nın devlerinden biri oluruz.

Mehmet Demirkol

Bir gazetecilik örneği

Haber Türk'ün 3.sayfasında yer alan bu haber diğer gazetelerde de yer aldı ancak Haber Türk gibi hiçbir gazete cesedin bu kadar yakından fotoğrafına ulaşamadı. Haber Türk'ten yine bir gazetecilik örneği!
(Haber Türk, 25 Mart 2010)

Yatırımcıya "alkolik" yaftası

Warren Buffet isimli bir yatırımcının alkol dağıtım şirketi almasını ve bu alandaki yatırımlarını çoğaltmak istediğini "Warren Buffet kendini alkole verdi" başlığıyla duyuran Sabah gazetesi, yatırımcıyı uyararak istemiş: bunun sonu alkolizm!
(Sabah, 24 Mart 2010)

Günaydın tiyatro

İzmir'de 27 Mart'ta başlayacak olan 28. Tiyatro Günleri'nin haberini "İzmir iki hafta tiyatroya uyanacak" başlığıyla veren Sabah, gazetenin isminden hareketle olacak ki oyunların sabah saatlerinde gerçekleşeceği şeklinde bir algı yaratıyor. Oysa araştırdık, oyunların hiçbiri sabah saatlerinde değil.
(Sabah, 24 Mart 2010)

'Diva'ya şişik faturadan 263 bin lira vergi cezası

Sabah'tan Türk Dili'ne büyük hizmet

Maliye yetkilileri Bülent Ersoy'un bazı giderlerinde fatura bedellerinin şişirildiğini tespit etmiş ve şarkıcıya vergi cezası kesmiş. Bunu haber yapan Sabah gazetesi de "şişik" şeklinde yeni bir kelime türeterek Türkçe'ye bir katkıda bulunmak istemiş. Kendilerini uyararak istedik: "şişkin fatura" veya "şişirilmiş fatura" da diyebilirdiniz.
(Sabah, 24 Mart 2010)

Haydi, sosyal bilimciler, hep birlikte halaya

Abhazy'a'daki genç nüfusun büyük çoğunluğunun fen bilimleri değil; sosyal bilimler alanına yöneldiğini "Dansçı çok ama tamirci yok." cümleleriyle özetleyen Sabah, hepimizi hayrete düşürdü. Bu nasıl bir indirgeme? (Sabah, 24 Mart 2010)

Sağlık haberi mi, reklam mı?

İstanbul'daki bir devlet hastanesine "Marmara Denizi'nin tam karşısında 5 yıldızlı otel konforuyla hastalarına hizmet veriyor, deniz manzaralı odalar..." sözleriyle methiyeler düzen Sabah gazetesini kınıyoruz. Sağlık haberciliği bir hastanenin manzarasından hatta spa merkezinden (henüz yok ama) haber vermek değildir.
(Sabah, 24 Mart 2010)

Ayın duyurusu

Ertuğrul Özkök, Hürriyet gazetesi genel yayın yönetmenliğinden ayrıldıktan sonra bir karar almış. Kapı kapı iletişim fakültelerini dolaşmış. 20 yıllık tecrübelerini aktarmış. İletişim fakültelerinin medyaya düşman gazeteci yetiştirdiğini savunan Özkök, anlaşılabilir fakültelerden umudu kesti, emekliliğini "medya dostu" gazeteci yetiştirmeye tahsis etti. Kolaylıklar diler, bize de bekleriz!

Kadının suçu çalışmak

Boşanmak üzere olduğu eşinin konuşmalarını yasadışı yollarla dinlettiği iddia edilen ve hakkında hapis cezası istenen bir kadının "iş kadını" olduğunu vurgulayan Sabah'ın neyi ima ettiğini anlayamadık. Sadece ev kadınları mı kocasını dinlettirir? Yoksa sadece ev kadınları için mi hapis cezası istenir? Yoksa? Yoksa? Hayır, olamaz.
(Sabah, 25 Mart 2010)

Aksiyon filmi değil gerçek çatışma

Hürriyet gazetesi bir işyerine pompalıyla yapılan saldırının kamera görüntülerini habere kare kare koyarak herhalde okuruna aksiyon filmi heyecanı yaşatmak istiyor. Pompalıyla taranan ofisteki kişi ölseydi yine haber aksiyon filmi havasında verilir miydi acaba? (Hürriyet, 25 Mart 2010)

Futbol, şike ve renklerin gizemli dünyası

Futbol Federasyonu'nun şike iddialarıyla suç duyurusunda bulunması üzerine operasyon başlatıldı ve bazı futbolcularla yöneticiler gözaltına alındı. Haberi sürmanşetten duyuran Sabah'ın sarı ve lacivert renklerini kullanması tesadüf olamaz. Yine de iyi niyetle yaklaşım uyaralım; Fenerbahçe sadece bir semt ismi değil, bir futbol takımı; üstelik resmi renkleri de sarı ve lacivert.
(Sabah, 25 Mart 2010)

Şuh mu şuh sesli mi?

900'lü hatlarda genellikle emekli ve orta yaşlı kadınların çalıştığından bahsederken görsellerine neden hala çıplak seksi kadınları koyuyorlar? Tasarımı yapan o numaraları aradı da, bu kadınla konuştuğuna mı inanmak istiyor? (Haber Türk, 24 Mart 2010)

Anayasada ekonomik özgürlük istiyoruz.

Mu acaba?

Yine tırnaksız, yine tırnaksız! Biri söylemişse tırnak koy şekerim. Hayır yani, Hürriyet kimin sözcülüğünü yaptığına inanıyor ki? Mesela ben ekonomide daha fazla özgürlük istemiyorum. İste-mi-yo-rum!
(Hürriyet, 24 Mart 2010)

Şüpheli mi suçlu mu?

"Apartmanda hırsız var" başlığıyla bir hırsızlık teşebbüsünü haber konusu yapan Hürriyet gazetesi, zanlı ve suçlu arasındaki farkı henüz kestirememiş görünüyor. Suçu ispatlanmamış iki zanlının fotoğrafları apaçık sergileniyor. Hani Basın Kanunu? (Hürriyet, 24 Mart 2010)

Tecavüzcü Messi

Bekçilik yaptığı okulun futbol takımından iki çocuğa "sizi Messi gibi yapacağım" diyerek tecavüz etti. Haberi iyi anladık da, neden Messi'nin t-shirt'ünü sıyırdığı kocaman bir fotoğrafını koydunuz onu anlamadık. Messi mi tecavüz etmiş? (Haber Türk, 24 Mart 2010)